

Teambevoegdheid

Omdat in een doorlopende leerroute vo- en mbo-onderwijs kan worden geïntegreerd en als één programma kan worden aangeboden, is besloten dat vo-leraren en mbo-docenten op het niveau van de opleiding, voor een doorlopende leerroute in één team mogen samenwerken. Dit team bestaat uit onderwijspersoneel van zowel de vmbo- als mbo-school. Deze samenwerking is één van de belangrijkste factoren voor het succesvol vormgeven van een doorlopende leerroute. Daarom is met de wet doorlopende leerroutes vmbo-mbo de zogenaamde 'teambevoegdheid' geïntroduceerd; vo-leraren en mbo-docenten kunnen in een doorlopende leerroute gezamenlijk een team vormen. Hierdoor ontstaat meer ruimte om gezamenlijk invulling te geven aan het programma, de gecombineerde lessen en de taakverdeling beter op elkaar af te stemmen. In deze bouwsteen leest u over de wettelijke eisen en de voordelen van deze teambevoegdheid.

Reguliere eisen

In vo- en mbo-opleidingen die geen doorlopende leerroute vormen maar separaat worden verzorgd, geldt het volgende met betrekking tot bevoegdheden: in het voortgezet onderwijs (vo) is de bevoegdheid gekoppeld aan een vak waarvoor leraren een bevoegdheid moeten hebben.¹ Daarnaast kan onder voorwaarden in de onderbouw van het vo in de eerste twee leerjaren bij vakoverstijgende programmaonderdelen worden gewerkt met een teambevoegdheid.² In het mbo zijn docenten inzetbaar in die vakken waarvoor het bevoegd gezag hen bekwaam acht. Dit kan op basis van een 1e of 2e-graads bevoegdheid of een pedagogisch didactisch getuigschrift (pdg). Vo-leraren zijn met een 2e-graads bevoegdheid, indien bekwaam geacht, dus inzetbaar op het mbo. Mbo-docenten met alleen een pdg zijn echter niet bevoegd om het vmbo-onderwijs te verzorgen.

Het onderwijsteam bestaat vaak, ook in een doorlopende leerroute, behalve uit leraren en docenten uit ander onderwijspersoneel. Zo kunnen, gastdocenten, instructeurs en ander onderwijsondersteunend personeel onderdeel uitmaken van het onderwijsteam.³ Zij zorgen onder meer voor de inbreng van praktijkvaardigheden en kennis van de arbeidsmarkt.

¹ Hierop zijn enkele uitzonderingen, waaronder pabo-gediplomeerden. Zij zijn na het volgen van gerichte bijscholing inzetbaar in vmbo basis en kader. Zij voldoen echter niet aan de bekwaamheidseisen in het mbo.

² Artikel 33, vijfde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.

³ Gastdocenten zijn docenten die niet over een onderwijsbevoegdheid beschikken en onder verantwoordelijkheid van een bevoegde docent gemiddeld over een schooljaar maximaal 6 uur per week lessen verzorgen.

De inbreng van professionals uit het beroepenveld is dus ook in een doorlopende leerroute mogelijk én zeer gewenst.

Wettelijke ruimte: teambevoegdheid voor een doorlopende leerroute

Hieronder leest u de ruimte en de belangrijkste randvoorwaarden bij het inzetten van de teambevoegdheid in een doorlopende leerroute:

Inzet van een vmbo-mbo team

- Bij vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen. Dus bij onderdelen waarin zowel vmbo- als mbo-leerstof wordt aangeboden, mag gebruikt worden gemaakt van de teambevoegdheid.
- Elke leraar of docent in het team moet beschikken over een bevoegdheid waaruit blijkt dat voldaan is aan de bekwaamheidseisen voor het vo of mbo. Daarbij moet het team als geheel beschikken over de bekwaamheidseisen en bevoegdheden van het vo en mbo voor alle programmaonderdelen van de doorlopende leerroute.
- Het leraren- en docententeam bepaalt zelf welke leraar of docent het vak- en sectoroverstijgende programmaonderdeel verzorgt. De bevoegde leraar of docent is ten minste altijd betrokken bij het programmaonderdeel, omdat hij of zij ook altijd verantwoordelijk blijft voor de kwaliteit van het onderdeel waarvoor hij aan de bekwaamheidseisen voldoet (bevoegd is), maar hoeft dus niet het gehele onderdeel zelf te verzorgen.

Samen bouwen aan het beroepsonderwijs

Met de teambevoegdheid voor de doorlopende leerroute vmbo-mbo is het mogelijk dat zowel vmbo-leraren als mbo-docenten voor de vak- en sectoroverstijgende onderdelen inzetbaar zijn gedurende de gehele leerroute.

In plaats van enkel zorg te dragen voor het 'eigen' vmbo- of mbo-stukje van het onderwijs in de doorlopende leerroute, kunnen docenten in één team samenwerken en samen het geïntegreerde onderwijsprogramma vmbo-mbo vormgeven en onderwijzen. Voor wat betreft de geïntegreerde delen van het onderwijsprogramma bepaalt het team ook zelf welke docent, vo of mbo, de lessen of het programma verzorgt.

Ook de wettelijke ruimte dat het vmbo-examen tot en met het derde leerjaar van de doorlopende leerroute mag worden afgerond, dat mbo-stof al vanaf het eerste jaar van de doorlopende leerroute

mag worden aangeboden en geëxamineerd en dat er één onderwijstijd voor de gehele route van toepassing is, vergemakkelijken de samenwerking. De vmbo- en mbo-school hebben samen ruimte om een optimaal geïntegreerd onderwijsprogramma te ontwikkelen, waarin mbo-onderdelen al eerder aanbod kunnen komen en vmbo-onderdelen wat later kunnen worden aangeboden.

In de doorlopende leerroute blijven uiteraard de kernvakken bestaan, maar wordt er daarnaast ruimte geboden om kennis en expertise beschikbaar in het vo ook in te zetten voor vak- of sectoroverstijgende onderdelen in het mbo, en vice versa. Zo kan bijvoorbeeld voor een mbo-instructeur lessen zijn specialistisch vakmanschap al inzetten in de eerste leerjaren van een doorlopende leerroute als dat sector overstijgend wordt vormgegeven en kan een vmbo-leraar maatschappijleer ingezet worden voor burgerschap in het mbo.

